

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

נהלי שפעת העופות נוהל מס' 13

תחולה	סימול
	הוצא ב: 10/10/2007 בתוקף מ: עודכן ב:

נספחים:

1. טופס "ביקור רופא וטרינר במשקים"
2. טופס "תחקיר אפידמיולוגי מקוצר"
3. טופס "בקורת במשק - תחקיר אפידמיולוגי"
4. טופס "תחקיר אפידמיולוגי של גן חיות, פינת חי או עופות חצר ("אתר")"
5. טופס "דו"ח על תנועת משאיות תערובת בזמן אירוע מחלה מדבקת"
6. טופס "דו"ח על תנועת משאיות של מדגריה בזמן אירוע מחלה מדבקת"
7. טופס "דו"ח על תנועת משאיות של משחטה בזמן אירוע מחלה מדבקת"
8. טופס "דו"ח על תנועת משאיות משוקי ביצי מאכל בזמן אירוע מחלה מדבקת"
9. טופס "דו"ח על פעילויות מחסנים מורשים בזמן אירוע מחלה מדבקת"
10. טופס "דו"ח על שיווק ביצי רבייה בזמן אירוע מחלה מדבקת"
11. גליונות אלקטרוניים לתחקיר אפידמיולוגי
12. רשימת חברי צוות תחקיר אפידמיולוגי – שפעת העופות

שם הנוהל: ביצוע תחקיר אפידמיולוגי בעת התפרצות מחלת שפעת העופות

1. **מבוא**
 - 1.1 נוהל זה בא לתאר את עבודת צוות התחקיר ואופן ביצוע התחקיר האפידמיולוגי וניתוח הנתונים לפני ובעת התפרצות מחלת שפעת העופות.
 - 1.2 **הגדרות:**

"צוות התחקיר": קבוצת חוקרים שהוכשרו לערוך תחקירים אפידמיולוגיים בזמן ארוע של מחלת שפעת העופות. מינוי חברי הצוות נעשה ע"י מנהל השירותים הווטרינריים מבין עובדי משרד החקלאות ומחוצה לו והבחירה היא על בסיס אישי.

"אחראי": אחראי על התחקיר האפידמיולוגי שמינה מנהל השירותים הווטרינריים.

"לולן": האחראי על הלול בשטח.

"חוקר": אדם שהוכשר לערוך תחקירים אפידמיולוגיים בזמן אירוע של שפעת העופות.

"רופא מטפל": רופא וטרינר המטפל במשק לפי הצהרת הלולן או לחילופין לפי הרישומים במעבדה האיזורית למחלות עופות.

"רופא וטרינר ממשלתי אזורי למחלות עופות":

מנהל המעבדה האזורית למחלות עופות, שהוא רופא וטרינר ממשלתי.

"שפעת": שפעת עופות אלימה על פי הגדרתה של ה-O.I.E.

1.3 מנהל השירותים הוטרינריים אחראי להפעלת הנוהל ולעדכונו.

2. פעילויות לפני אירוע

- 2.1 מנהל השירותים הוטרינריים ימנה מיידית צוות תחקיר אפידמיולוגי שינתח את הנתונים ויכתוב דו"ח מסכם.
- 2.2 מנהל השירותים הוטרינריים ימנה מיידית רופא וטרינר ממשלתי אחראי על תחקיר אפידמיולוגי. האחראי יהיה ממונה על הפעלת החוקרים, ניהול ישיבות צוות התחקיר האפידמיולוגי, ניתוח הנתונים וכתבת דו"ח מסכם.
- 2.3 מנהל השירותים הוטרינריים ימנה חוקרים שיעברו השתלמות מיידית ויהיו אחראים על התחקירים בשטח.
- 2.4 האחראי ידאג שיהיו ברשותו כל הטפסים הנחוצים.
- 2.5 האחראי ידאג להדרכה של חוקרים. ההדרכה תכלול את הנושאים הבאים : מבנה ענף העופות, ממשק ואופן מילוי הטפסים.

3. תחקיר מקדים

- 3.1 מיד עם אבחנת מחלת שפעת העופות במשק מסוים, (ובהמשך בכל משק נוסף באירוע) הרופא הראשי למחלות עופות יודיע טלפונית לאחראי את הפרטים הבאים : שם המשק, שם הישוב, סוג העופות, שם איש קשר של המשק (לולך) ומספר הטלפון שלו. אם חסרים נתונים לרופא וטרינר הראשי למחלות עופות, האחראי יצור קשר עם רופא וטרינר ממשלתי אזורי למחלות עופות על מנת לקבל פרטים נוספים.
- 3.2 האחראי יצור קשר עם הלולך ויבקש ממנו את הפרטים הבאים :
 - 3.2.1 שם הרופא המטפל בפועל.
 - 3.2.2 האם היו שיווקים מהמשק בשלושת השבועות האחרונים, ואם כן יבקש לקבל את כל הפרטים (בפקס, אם אפשר).
- 3.3 האחראי יודיע לחוקר על האירוע.
- 3.4 האחראי יתקשר לרופא המטפל בפועל ויבקש ממנו למלא מיד טופס "ביקור רופא וטרינר במשקים" (נספח מס' 1) ולקבלו בחזרה באותו יום (בפקס).
- 3.5 במקרה ששווקו עופות למשחטה(ות) בשלושת השבועות האחרונים יודיע על כך לרופא הוטרינר הראשי לפיקוח על מוצרים מן החי ויבקש לקבל ממנו תוך 24 שעות רשימה מפורטת של כל השיווקים למשחטה(ות) בחודש האחרון, כולל שם המשק ושם איש הקשר, פסילה וטרינרית מפורטת ואחוז הטרפה.

- 3.6 במקרה שהיו העברות מהמשק למשק אחר בשלושת השבועות האחרונים, יצור קשר עם המשקים המקבלים ויבקש מהם למלא מיד טופס "תחקיר אפידמיולוגי מקוצר" (נספח מס' 2) ולהחזירו באותו יום (בפקס).
- 3.7 האחראי יקבל מרופא וטרינר ראשי למחלות עופות העתק ממפת האירוע עם סימון המשקים ברדיוס 3 ו-10 ק"מ מסביב לאירוע.
- 3.8 עם קבלת רשימת משקים מהרופא הווטרינר הראשי לפיקוח על מוצרים מן החי יצור קשר עם המשקים המשווקים ויבקש מהם למלא מיד טופס "תחקיר אפידמיולוגי מקוצר" ולהחזירו באותו יום (בפקס).
- 3.9 עם קבלת טופס ביקור רופא וטרינר במשקים יצור קשר עם המשקים שהרופא ביקר בהם ויבקש מהם למלא מיד טופס "תחקיר אפידמיולוגי מקוצר" ולהחזירו באותו יום (בפקס).
- 3.10 עם קבלת טפסי תחקיר אפידמיולוגי מקוצר ודיווח על פסילות מהמשחטה(ות), יבדוק אותם לחשדות למקרים נוספים של שפעת. האחראי יודיע מיד לרופא וטרינר ממשלתי אזורי למחלות עופות ולרופא וטרינר ראשי למחלות עופות בכתב ובטלפון על כל חשד כאמור.

4. תחקיר אפידמיולוגי במשק

- 4.1 החוקר יצור קשר עם הלולן וייסע למשק לא יאוחר מ-24 שעות כדי למלא "בקורת במשק - תחקיר אפידמיולוגי" (נספח מס' 3). אם האירוע בגן חיות, פינת חי או עופות חצר הוא ימלא טופס "תחקיר אפידמיולוגי בגני חיות, פינות חי או עופות חצר" ("אתר") (נספח מס' 4).
- 4.2 החוקר ינהג לפי הנהלים הנדרשים בכניסה לאזור הנגוע, לאתר השמדה ו/או משק נגוע (ראה נוהל בטיחות).
- 4.3 החוקר ימלא "בקורת במשק - תחקיר אפידמיולוגי". החלק "למילוי במשרד ימולא בפגישה עם הלולן על סמך תשובות של הלולן ומסמכים שהלולן מציג. החלק "למילוי בזמן סיור במשק" ימולא בזמן ובעקבות סיור במשק. אין למלא חלק זה על סמך דיווח של הלולן בלבד.
- 4.4 בסיום מילוי התחקיר החוקר יעביר אותו מיד לאחראי, גם אם חסרים פרטים. כשיקבל את הפרטים החסרים, יועברו גם הם מיד לאחראי.
- 4.5 מסמכים מקוריים יוחזרו ללולן לאחר צילומם.

5. תחקירים נוספים

- 5.1 האחראי יקרא את התחקירים ועל בסיס הנתונים שהתקבלו יחליט על המשך הפעולות הבאות:
- 5.1.1 תחקיר אפידמיולוגי מלא של משקים נוספים.
- 5.1.2 דרישה מהמשקים באזור ההגנה למלא תחקיר אפידמיולוגי מקוצר.

- 5.1.3 דרישה מבעלי פינות חי ועופות חצר למלא דו"ח אפידמיולוגי לגני חיות, פינות חי ועופות חצר .
- 5.1.4 תחקיר אפידמיולוגי מקוצר של משקים נוספים.
- 5.1.5 דרישה ממכוני תערובת לספק דו"ח תנועות של משאיות ונהגים בטופס "דיווח על תנועת משאיות תערובת בזמן אירוע מחלה מדבקת" או בפורמט אחר עם כל הנתונים הנדרשים (נספח מס' 5).
- 5.1.6 דרישה ממדגרות לספק דו"ח תנועות של משאיות ונהגים בטופס "דיווח על תנועת משאיות של מדגריה בזמן אירוע מחלה מדבקת" או בפורמט אחר עם כל הנתונים הנדרשים (נספח מס' 6).
- 5.1.7 דרישה ממשחטות לספק דו"ח תנועות של משאיות ונהגים בטופס "דיווח על תנועת משאיות של משחטה בזמן אירוע מחלה מדבקת" או בפורמט אחר עם כל הנתונים הנדרשים (נספח מס' 7).
- 5.1.8 דרישה מתחנות מיון ביצים לספק דו"ח תנועות של משאיות ונהגים בטופס "דיווח על תנועת משאיות משווקי ביצי מאכל בזמן אירוע מחלה מדבקת" או בפורמט אחר עם כל הנתונים הנדרשים (נספח מס' 8).
- 5.1.9 בקשה מהפיצו"ח לחקור צוותי העמסת עופות לשחיטה.
- 5.1.10 דרישה ממחסן מוסמך או צוותי הזרקה לספק דו"ח על תנועת העובדים בטופס "דיווח על פעילויות מחסנים מורשים בזמן אירוע מחלה מדבקת" או בפורמט אחר עם כל הנתונים הנדרשים (נספח מס' 9).
- 5.1.11 דרישה ממשק רבייה לספק דו"ח תנועות של שיווק ביצי רבייה בטופס "דיווח על שיווק ביצי רבייה בזמן אירוע מחלה מדבקת" או בפורמט אחר עם כל הנתונים הנדרשים (נספח מס' 10).
- 5.1.12 בקשה מהפיצו"ח לחקור אנשים נוספים.
- 5.2 האחראי ידאג לאיסוף נתונים ומסמכים אלו.

6. ניתוח הנתונים

- 6.1 צוות החקירה יתכנס תוך 48 שעות מהאירוע הראשון.
- 6.2 צוות החקירה ידאג להקלדת כל הנתונים לגליון אלקטרוני (נספח מס' 11) לצורך ניתוח הנתונים.
- 6.3 צוות החקירה יתכנס לפחות פעם בשבוע לצורך דיון על הניתוחים.

7. סיכום התחקיר

- 7.1 האחראי ידאג לכתיבת דו"ח תחקיר אפידמיולוגי מסכם על סמך המסקנות של צוות החקירה.
- 7.2 האחראי יעביר את הדו"ח לרופא וטרינר ראשי למחלות עופות להערות.
- 7.3 אם יש הערות לרופא וטרינר ראשי למחלות עופות הוא יעביר אותן לצוות החקירה לדיון נוסף ותיקון הדו"ח אם הם רואים זאת לנכון.

7.4 האחראי יעביר את הדו"ח הסופי למנהל השירותים הווטרינריים ולרופא וטרינר ראשי למחלות עופות.
ראש צוות החקירה יוסיף לדוח של האחראי המלצות אופרטיביות לצמצום האפשרויות להתפשטות המחלה בעתיד על פי התובנות המתקבלות מהתחקיר שבוצע.

--- סוף ---



מדינת ישראל

תחקיר אפידמיולוגי מקוצר

לכבוד האחראי במשק, במסגרת החקירה האפידמיולוגית של התפרצות שפעת העופות באזור או במשק הקשור למשקך באופן אפידמיולוגי, אבקשך למלא את התחקיר ולהחזירו עוד היום לפקס _____ .
בברכה,

שם המשק: _____ רשיון: _____

תאריך מילוי התחקיר: _____ שם ממלא התחקיר: _____

פרטי המשק:

שם האחראי בשטח: _____ טלפון/נייד: _____ פקס: _____

שם בעל העופות: _____ טלפון/נייד: _____ פקס: _____

כתובת הבעלים: _____ [מיקוד: _____]

תרנגולות פיטום / הטלה / תרנגולי הודו / אחר (פרט) _____ (סמן בעיגול)

רופא וטרינר מטפל: _____ מדריך: _____ טלפון נייד: _____

עובדים קבועים:

שם	ת.ז.	תפקיד	ישוב מגורים	תאריך תחילת עבודה	האם עובד במשק נוסף? (לפרט)

תאריכי העברה, שווק ביצים, שחיטה מתוכננים:

תאריך	פירוט ההעברה	יעד	מספר/כמות	הערות

תחלואה בחודש האחרון (לפרט תאריכים וסימני מחלה):

טיפולים בחודש האחרון:

שם התרופה	תאריך תחילה	משך הטיפול	מינון

שווקים בחודש האחרון:

סוג שווק	שם המשווק/משחטה	תאריך	שעה	מספר רכב/רשיון הובלת בע"ח	שם הנהג	מספר עופות/ביצים ששווקו	תעודת משלוח לשווק

חתימת ממלא התחקיר: _____

מערך פיקוח – צוות ניוקסל
השירותים הווטרינריים – המועצה לענף הלול

מעבדה: _____ שנה _____ דוח מס' _____

בקורת במשק - תחקיר אפידמיולוגי

שם המשק: _____ רשיון: _____ [מס' ע.מ, ת.ז.:

למילוי במשרד

תאריך הביקורת: _____ שם החוקר: _____

סיבת התחקיר (לסמן/למלא את הנכונים):

1. חשד למחלה: _____ 2. משק נגוע במחלה: _____
3. משק קשור למשק נגוע במחלה: _____ (שם משק הנגוע: _____ דוח _____)
4. אחר: _____

פרטי המשק: ישוב הכי קרוב למשק: _____

שם האחראי בשטח: _____ טלפון/נייד: _____ פקס: _____

שם בעל העופות: _____ טלפון/נייד: _____ פקס: _____

כתובת הבעלים: _____ [מיקוד: _____]

תרנגולות פיטום / הטלה / תרנגולי הודו / אחר (פרט) _____ (סמן בעיגול)

רופא וטרינר מטפל: _____ מדריך: _____ טלפון נייד: _____

עובדים קבועים:

שם	ת.ז.	תפקיד	ישוב מגורים	תאריך תחילת עבודה	עובד במשק אחר? (לפרט)

חתימת האחראי: _____ חתימת החוקר: _____

דוח מס'

שנה

--	--	--	--

--	--

שם הקוקסידיוסטט/ תרכיב*, פרט: _____

תערובת (משלוחים בחודש האחרון)

שם המכון	תאריך אספקה	שעת אספקה	מספר רכב	שם הנהג	סוג תערובת	כמות (טון)

תאריכי העברה, שווק ביצים, שחיטה מתוכננים:

תאריך	פירוט ההעברה	יעד	מספר/כמות	הערות

ארועים בסביבה (תמותת ציפורי בר, טורפים, פגרי עופות, זבל עופות):

יש לצרף נתונים לחודש האחרון (אם יש)

שתייה ימית (לפי לולים)

אכילה יומית (לפי לולים)

רישום הטלה יומית (לפי לולים)

פסילות וטרינריות וטרף במשחטה

דוח מס'				שנה	

תחלואה בחודש האחרון (לפרט תאריכים וסימני מחלה):

טיפולים בחודש האחרון:

שם התרופה	תאריך תחילה	משך הטיפול	מינון

שווקים:

סוג שווק	שם המשווק/משחטה	תאריך	שעה	מספר רכב/רשיון הובלת בע"ח	שם הנהג	מספר עופות/ביצים ששווקו	תעודת משלוח לשווק

חתימת האחראי: _____ חתימת החוקר: _____

דוח מס'				שנה	

למילוי בזמן סיור במשק

בטיחות ביולוגית במשק (לסמן):

<u>התנהגות עובדים ומבקרים</u>			<u>מתקנים</u>		
_____	יש	אין	מקלחת בכניסה	יש	אין
_____	יש	אין	מקלחת ביציאה	יש	אין
_____	יש	אין	החלפת בגדים	יש	אין
_____	יש	אין	החלפת נעליים	יש	אין

תאור מילוי התערובת:

מרחק המזערי של משאית התערובת מלול בזמן מילוי: _____ מטר

האם יש גדר בין המשאית ללולים והמילוי נעשה על ידי צינור שעובר את הגדר? כן לא

האם יש תערובת מפוזרת מסביב למיכלי התערובת? כן לא

האם מיכלי התערובת עומדים על משטחי בטון? כן לא

אופן הטיפול בפגרים:

לסמן אחד: בור רקב משרפה מתקן קומפסטציה איסוף אחר: _____

מרחק המזערי של מתקן לסילוק פגרים מהלולים: _____ מטר

אם יש גדר, איפה נמצא מתקן הפגרים? בתוך הגדר מחוץ לגדר

הערות: _____

אופן מילוי גז/דלק:

שיטת חימום: אין גז סולר

מרחק המזערי של צובר גז/דלק מהלולים: _____ מטר

אם יש גדר, איפה נמצא מתקן סולר/גז? בתוך הגדר מחוץ לגדר

הערות: _____

דוח מס'				שנה	

קשר אפשרי עם מקום נגוע:

סיכום וחוות דעת החוקר:

חתימת האחראי : _____ חתימת החוקר: _____

דוח מס'				שנה	

תרשים של המשק
לסמן: לולים, זיהוי לולים, גדר, מבנה מעבר, כבישי גישה, מיכלי תערובת, מיכלי מים, מתקן
סילוק פגרים, צובר גז/דלק, כוון ומרחק ממשקים אחרים

חתימת האחראי: _____ חתימת החוקר: _____

דוח מס'

--	--	--	--

שנה

--	--

חוות דעת והמלצות הרופא הווטרינר הממשלתי למחלות עופות, אחראי על הצוות חקירה:

תאריך: _____ חתימה: _____ חותמת: _____

חוות דעת והמלצות הרופא הווטרינר הממשלתי למחלות עופות, מנהל המעבדה האזורית:

תאריך: _____ חתימה: _____ חותמת: _____

חוות דעת והמלצות הרופא הווטרינר הראשי למחלות עופות:

תאריך: _____ חתימה: _____ חותמת: _____

מערך פיקוח – צוות ניוקסל
השירותים הווטרינריים – המועצה לענף הלול

מעבדה: _____
 שנה:
 דוח מס':

תחקיר אפידמיולוגי של גן חיות, פינת חי או עופות חצר ("אתר")

שם האתר: _____

למילוי במשרד
 תאריך הביקורת: _____ שם החוקר: _____

סיבת התחקיר (לסמן/למלא את הנכון(ים)):

1. חשד למחלה: _____ 2. אתר נגוע במחלה: _____
3. אתר קשור לאתר נגוע במחלה: _____ (שם אתר הנגוע: _____ דוח _____)
4. סיבה אחרת: _____

פרטי האתר: הישוב הקרוב ביותר לאתר: _____
 שם האחראי בשטח: _____ טלפון/נייד: _____ פקס: _____
 שם בעל האתר: _____ טלפון/נייד: _____ פקס: _____
 כתובת הבעלים: _____ [מיקוד: _____]
 רופא וטרינר מטפל: _____ מדריך: _____ טלפון נייד: _____

עובדים קבועים:

שם	ת.ז.	תפקיד	ישוב מגורים	תאריך תחילת עבודה	עובד במשק אחר? (לפרט)

חתימת האחראי: _____ חתימת החוקר: _____

דוח מס'				שנה	

תחלואה בחודש האחרון (לפרט תאריכים וסימני מחלה):

טיפולים בחודש האחרון:

שם התרופה	תאריך תחילה	משך הטיפול	מינון

העברות בעלי כנף בחודשיים האחרונים:

סוג עוף	יעד	תאריך	מספר עופות	שיטת הובלה	מספר רכב

חתימת האחראי: _____ חתימת החוקר: _____

דוח מס'				שנה	

למילוי בזמן סיור במשק

אופן הטיפול בפגרים:

לסמן אחד: בור רקב משרפה מתקן קומפוסטציה איסוף
אחר: _____

המרחק המזערי של מתקן לסילוק פגרים מבעלי הכנף: _____ מטר

אם יש גדר, איפה נמצא מתקן הפגרים? בתוך הגדר מחוץ לגדר

הערות: _____

קשר אפשרי עם מקום נגוע:

סיכום וחוות דעת החוקר:

דוח מס'				שנה	

תרשים של האתר
לסמן: כלובים, חדרים, חצרות, זיהויים, גדר, כבישי גישה, מיכלי תערובת, מיכלי מים, מתקן
סילוק פגרים, כוון ומרחק ממשקים אחרים

חתימת האחראי: _____ חתימת החוקר: _____

דוח מס'

--	--	--	--

שנה

--	--

חוות דעת והמלצות הרופא הווטרינר הממשלתי למחלות עופות, אחראי על הצוות חקירה:

תאריך: _____ חתימה: _____ חותמת: _____

חוות דעת והמלצות הרופא הווטרינר הממשלתי למחלות עופות, מנהל המעבדה האזורית:

תאריך: _____ חתימה: _____ חותמת: _____

חוות דעת והמלצות הרופא הווטרינר הראשי למחלות עופות:

תאריך: _____ חתימה: _____ חותמת: _____

נספח מס' 12

לנוהל ביצוע תחקיר אפידמיולוגי בעת התפרצות מחלת שפעת העופות

רשימת צוות תחקיר אפידמיולוגי שפעת העופות

שם פרטי	שם משפחה	טלפון	נייד	מייל	מקום עבודה
מישל	בלאיש	03-9681608	050-6241369	michelb@moag.gov.il	השירותים הווטרינריים
רן	בליצר	054-4757447	057-8152714	rbalicer@netvision.net.il	צה"ל
אלי	ברמן	04-6303431	050-5500736	elyakum@epb.org.il	השירותים הווטרינריים
איתמר	גרוטו		054-8000701	grotto@bgu.ac.il	אונ' ב"ש, אפידמיולוגיה
מייקל	האורטה	02-6236281	057-8112249	mhuerta@netvision.net.il	משרד הבריאות
רואי	קליגר	03-9681402	050-6241901	roik@moag.gov.il	יח' הפיצו"ח, משרד החקלאות
שמואל	רזניקוביץ	09-8630100	050-6242484	sreznik@MOH.HEALTH.GOV.IL	משרד הבריאות